

"incelediğiniz iki eserde tezadlıklar anlamı nasıl yaratmaktadır?" ①

Yazarlar, eserlerinde günlük hayattan realist olguları kullanarak yazınlarını daha efektif kılarlar. Bu olguların biri olan ~~te~~ tezadlıklar da, ya bireyin ^{karakterlerin} kendi içerisinde yaşadığı ölüm ve yaşam arasındaki seçimlerinden ya da bireylerin çevreleriyle yaşadıkları baskınlığı olguları üzerinden karşımıza çıkmaktadır. Bu bağlamda tezadlıklar, karakterlerin kararlı olmalarını sağlayan "güçlü" yapıları ^{üzeri} karşısında karakterlerin özne olmaktan çok nesne olmaları hususların "pasifliği" arasındaki kontrast üzerinden sunulmaktadır. ^{ki bu durum bireylerin kendi} August Strindberg'in ^{görüş} kaleminden çıkan "Matmazel Julie" adlı eserde, Julie karakterinin çevresiyle olan etkileşimlerinin Julie'nin dünyasında yarattığı kimlik karmaşası ve Julie'nin kendi özbenliği ile ilgili sahip olduğu fikirlerin zıtlığı ^{vicimlerini etkilemektedir.} üzerinden bireylerin zihinlerine işlenen benlik kodlarının kişileri bireysel yıkıma götürdüğü anlatılmaktadır. Tezer Özlü'ye ait "Gocukluğun Soğuk Geceleri" adlı otobiyografik romanda ise bireyin yazarın kendi iç ^{fikirlerinin} dünyasında ölüm ile yaşamın oluşturduğu kontrastın ve bireyin kendi si ile çevresindekilere dair sahip olduğu perspektiflerin ~~ve~~ bireylerin yaşamları üzerindeki tesiri anlatılmakta, bu iki olgunun da fazlasıyla zıt zemine oturtulması halinde birey hayatında kötü etkilere sebebiyet verebileceği gösterilmektedir. "Matmazel Julie" ve "Gocukluğun Soğuk Geceleri" adlı eserlerin her ikisinde de odak haline getirilen ana karakterlerin yaşadıkları gatışmaların yarattığı tezadlıklar, "Matmazel Julie" adlı eserde Julie'nin çevresiyle olan etkileşimlerinin ^{örnekleri} üzerinden; "Gocukluğun Soğuk Geceleri" adlı eserde ise odak figürün kendi iç dünyasında yaşanan sorgulamalar aracılığıyla, bireylerin kendilerine yüklenen ve beyinlerine işlenen fikirlerin kişilerin yıkımını getirdiğini anlatmak üzere kullanılmaktadır.

Eserlerde ana karakterlerin kendilerinin aktif rolleriyle ilgili sahip oldukları tezadlıklar, bu fikirlerin dış etmenler çerçevesinde gerçekleşmesi halinde bireylere zarar verdiğini anlatmak üzere kullanılmaktadır. Strindberg'in kaleme aldığı, "Matmazel Julie" adlı eserde, Julie karakterinin Jean adlı karakter karşısında ~~kendi hakkında sahip olduğu~~ ^{gelişti} fikirlerin bir ^{yandan} Jean karakterinden kendisine hükmetmesini istemesi ve onu köleleştirmesini istemesi öte yandan ise Jean karakteri

terine küçük düşürücü ~~1 sözler 4 söyleyerek~~ kendisinin ~~Jean~~ Jean'ın üstün olduğunu, Jean'ın kendisine itaat etmesi gerektiğini söylenesi Julie karakterinin çevresiyle olan etkileşimlerinden doğan tezatlığı gözler önüne sermektedir. Julie'nin ~~bu kendi~~ kendisi hakkında bu derin zıt düşüncelere sahip olması, kitabın genelinde de görüldüğü üzere Julie'nin kararlı ~~fit~~ olmasının önüne set çekmekte, onu herkesin ~~delik-~~lerine göre kendini şekillendirebilecek bir karaktere ~~eterek~~ dönüştürmektedir. Julie, kendini ~~kurduğu~~ cümlelerdeki kadar güçlü hissetmese dahi mensubu olduğu sosyo-ekonomik sınıfın toplum üzerinde oluşturduğu algı, ~~ona~~ Julie'nin rol yapmasına sebebiyet vermektedir. Strindberg, Julie'nin kendi hakkındaki kontrastlı düşünceleri üzerinden Julie'nin sıkışmışlığını ve mutsuzluğunu anlatmaktadır. Julie'nin etkisinde kaldığı ~~te~~ tezatlıkların sonucu olan bu duygular ise Strindberg tarafından bireylerin kendi fikirlerini sağlam temellere oturtmadığı müddetce hüsrana uğrayacaklarını anlatmak üzere kullanılmaktadır. Aynı şekilde Tezer Özlü'nün "Gocukluğun Soğuk Geceleri" adlı romanındaki ana karakterin, Julie'nin aksine, dış etmenli olarak değil tamamen içsel duygu karışıklığının yarattığı tezatlık olan figürün ~~son~~ perisan olmasına sebebiyet vermektedir. İzer boyunca içgüdüsel yaşama isteği ile kendi ~~hayatının~~ hayatına son verme duyguları arasında askıda kalan Özlü; bir ~~hayatın~~ ^{yaradın} güzelliklerinden ve çevresindeki-lerin neden onun intihar edeceğini düşündüklerini anlamadığından bakışlar-ken ^{başka} bir yandan varoluşun tek gerçek anının ölüm olduğunu düşünmek-ten ve intihar girişiminde bulunmaktadır. Özlü'nün yaşadığı bu gelgitlerin oluşturduğu zıtlık, kitap boyunca kendisinin de değiştiği üzere mutlu olmasına engel olmakta, kendi iç dünyası ile dış dünya arasında bir bariyer çekmektedir. Kendi varoluşunu anlamlandırmaya çalışırken Tezer'in düştüğü yaşama dürtüsü ile yok olma isteğinin yarattığı tezatlık Özlü'de kapana kısılmışlık hissi yaratmaktadır. Üstelik ~~te~~ Özlü'nün bu düşünceleri ^{sahip olmasının} ~~zemin hazırlamasının~~ ~~kaynağının~~ kendini mutemmediyen diğer insanlarla kıyaslamasının kaynaklandığı düşünüldüğünde, Özlü'nün Özlü'nün de, aynen Julie gibi, dış etmenlere bağlı olarak kendini gördüğü perspektifi değiştirildiği görülmektedir. Bu durum, bireylerin ~~kendileriyle ilgili~~ Özlü'nün sürekli depresif bir ruh hali içerisinde olma-sına ve elindekilerle mutlu olamamasına sebebiyet vermektedir. Bu ~~iki~~ ^{örnekten de} ~~esere~~ de görüldüğü üzere; tezatlıklar, yazarlar tarafından çevrenin etkileriyle değiştirilen benlik algısının kişileri hüsrana götürebildiğini anlatmak üzere kullanılmaktadır.

Eserlerdeki karakterlerin, aynen aktif rol aldıkları hususlar gibi, akt "özgürlük" arayışlarının kendilerini önceki hallerinden daha sıkıntılı ve ~~tutsak~~ ve tutsak bir duruma sokmasının yarattığı tezatlık, yazarlar tarafından temelsiz düzene oturtulan "özgürlük" arayışlarının ve "sımarık"lıkların bireyleri kötü etkileyeceğini anlatmak üzere kullanılmaktadır. "Matma Julie" adlı eserdeki Julie karakterinin kendi sınıfsal "üstünlüğünün" getirdiği imtiyazları kullanmak yerine Jean ile kaçış planları yapıp "özgürlük" arayışına girmesi ancak bu durumun neticesinde kitapta açıkça belirtilmediği habbe ustura göndermesinin yarattığı intihar çağrışımları; "özgürlük" karşısında bir "tutsaklık" tezatlığı yaratmaktadır. Strindberg tarafından yaratılan bu tezatlık, Julie'nin bulunduğu konuma rağmen daimi bir şikayet halinde bulunduğu da düşünülürken altı doldurulmayan "sımarık"lıkların bireylerin daha olumsuz sonuçlar doğurabilecek davranışlarda bulunmasına neden olabileceği anlamını yaratmaktadır. Julie içerisinde bulunduğu ~~yüksek~~ konuma bu ~~tezatlık~~ bilingsiz tezatlıkla kendi sonunu getirmektedir. İçerisinde bulunduğu yüksek konuma rağmen sürekli ~~memnuniyet~~ memnuniyet memnuniyet olmamasının oluşturduğu tezat, onu farkında olmadığı daha büyük bir tezata ve döngüye sürüklemektedir. Strindberg, eserinde kullandığı tezatlıklarla, bireylerin temelsiz "özgürlük" arayışlarının bireyleri daha büyük olumsuzluklara ve mahkumiyete götürdüğünü anlamını okuyuculara taşımaktadır. Aynı şekilde "Çocukluğun Söğuk Geceleri" adlı eserde Özlü'nün içinde bulunduğu durumun olumlu yanlarında görmeye çalışmak yerine kendisi sürekli başka insanlarla kıyaslaması ve hayatının koşullarından kaçarak kendi "özgür" ortamını ararken hastane odalarına hapsedilmesi; Özlü'nün istekleri ile elde ettiği sonuç arasında bir tezatlık yaratmaktadır. Bu tezatlık, kendisinin ev koşullarından çok daha az hoşnut olacağı bir ortama sıkıştırılmasına sebebiyet vermektedir. Aynı Julie gibi, hayatının olumlu sayılabilecek yönlerine odaklanmak yerine, kendini birileriyle kıyaslayıp şikayet etmenin yarattığı özgürlük arayışı, Özlü'nün psikolojik olarak yıpranmasına sebebiyet vermekte, kendini daha kötü bir durumda bulmasına olanak sağlamaktadır. Özlü'nün hayatı üzerinden anlattığı özgürlük arayışı karşısında "mahkum" olmanın yarattığı tezatlık, bireylerin "sımarık"lıklarının bireylerin içinde bulunaabilecekleri olumsuzlukların mimarı obluğu bilgisini okuyucuya taşımaktadır.

④ August Strindberg'in yazdığı "Matmazel Julie" ve Tezer Özlü'nün kaleminden çıkan "Çocukluğun Soğuk Geceleri" adlı eserlerin her ikisinde de görüldüğü üzere, yazarların eserler içerisinde kullandıkları tezatlıklar, bireylerin kendi yüklerini kendilerinin getirdiklerini anlatmak üzere kullanılmaktadır. Günlük hayatta ^{bireyler} hepimiz ya Julie gibi çevreleriyle olan etkileşimleri aracılığıyla ya da Özlü gibi kendi yaşadığı içsel sıkıntı-
lar nedeniyle kendi benliklerini sorgulamanın yarattığı tezatlıkların içerisinde düşmekte, kendilik algılarını bireylerin söylemleri üzerine şekillendirmektedirler. Bu iki eserde de görüldüğü üzere bu minval-
deki yaklaşımlar bireyler açısından daha ~~anlam~~ olumsuz sonuçlar oluşturmaktadır. Bu bağlamda yazarlar, eserlerinin içerisinde yerleştir-
tikleri tezatlıkları, kişilerin "sımarık"lıklarının aktif ve pasif roller
üzerinden bireylerin hayatlarının, bireylerin kendilerine dair düşüncelerinin
çevre etkileri dahilinde şekillenmesinin olumsuz sonuçlar doğurduğu
anlamını okuyucuya taşımak üzere kullanmaktadırlar.